

Taetas Nga Girigiringa ala Pol Fala Taetas

La Taetas ngaia nga wane na 'ame Jiu ma ngaia 'e tagoto'o ala Jisas Kraes. Etalana ngaia 'e leka fe'enia la Pol na tani lefu ngaa'i fana kwairiinga na Kwairiinga Le'a lo'oo, mai burina, la Pol ngaia ka kwatea 'ani leka 'i talana 'ilaka'u wane ni kwait-alainga le'a na sios. Alata la Pol ngaia 'e giria nga ebeeba lo'oo, Taetas 'e nana'i na mamalau 'i Krit 'ilaka'u wane kwaitalai na siosi na fanua no'ona.

Pol ngaia 'e iiria ala Taetas 'ani eefasia maka aga le'a na falafala na ta'a lo'oo gila siria 'agila kwaitalai na sios. Ngaia 'e fata la'u mola suria gula 'e le'a fana nanaulana ta'a kwaitaa 'ubulana sios. La Pol 'e fata la'u fala Taetas 'ani agasia ta'a lo'oo na siosi gila sia orisu'usu'u ma gila sia funu mola fafia fa'awatagalana ni me'e alafuunga kwaitatari. Ma ngaia 'e iiria, ngaia 'e le'a fana 'agila dau suria kwaimaanga.

Ni 'ola taringa'i 'ubulana buka lo'oo:

Baole'anga ma fo'anga fala Taetas (1:1-4)

Kwaifa'ananaunga fana ta'a ni kwaitalainga (1:1-16)

Kwaifa'ananaunga fana fufu'ita'a kwaitatari na gila tagoto'o (2:1-15)

Ni me'e alafuunga ni kwaibooninga ma fa'abasunga (3:1-11)

Nga fatanga 'i'isi (3:12-15)

Ni me'e alafuunga eteeta

¹ Nau la Pol wane ni taunga'inga ala God ma nga Wane ni Kwairiinga ala Jisas Kraes. God 'e alenau fana 'aku fa'ategelaa nga fito'onga na nga ta'a ngaia 'e firiga no'o, ma 'aku fa'ananauga 'ania to'onga ala God. Nga alafuunga 'inato'o lo'oo ngaia 'e agea dauru fana 'aguru leka suria manatalana God. ² Nga alafuunga 'inato'o lo'oo ngai suria mooringa firi. Dauru goru mamania mooringa lo'oori tofuna God 'e fataarunga'i fai 'ua mai na'o alata ngaia 'ame launge'enia 'ua fanua lo'oo 'i wado. Ma ngaia 'e sia koto la'u. ³ Na alata suria manatalana God, wane fa'amooria dauru, ngaia 'e faate'eni wataga na Kwairiinga Le'a lo'oo fagu, maka iiria agu fana 'aku kwairii 'ania fana ta'a te'efou. ⁴ Nau ku giri famu la Taetas, 'i'oo 'ilaka'u wela kwala'imori agu na fito'onga adaa'a. Nau ku fo'a fana kwailaeta'afinga ma aloalonga fa'asia God mama'a ala Jisas Kraes wane ni kwaifa'amooringa 'ani nana'i fe'eni'o.

Kwaifa'ananaunga fana ta'a ni kwaitalainga

⁵ Nau ku 'akwasi'o na nga mamalau 'i Krit fana 'i'oo 'ani fa'aodoa ni 'ola daa'a golo 'ame fa'asuia 'ua. 'I'oo to'o firia nga ta'a ni kwaitalainga fa'asia fanua te'efou fana 'agila talaia ta'a gila tagoto'o no'o. Nga 'ola na, 'inau ku iiria famu ne'e 'ilo'oo: ⁶ Nga wane ni kwaitalainga latana 'ani bonobono, ma ngaia 'ani kwala'imori fana noni aana. Ru'uru'ua aana 'agila tagoto'o ala Jisas ma gila sia to'o mola na falafala 'e ria, ma gila lo'oo suria. ⁷ God 'e arua no'o wane ni kwaitalainga fana 'agila aga suria ta'a na God. Ngaia latana 'ani bonobono, ma 'e sia naunau mola,

ogarianga 'afe'aferu 'ani 'amoe aana, ma ngaia 'e sia go'ufia mola waeni 'e aula ne'e tegela, ma fununga, ma 'etelangaa 'ani 'amoe ana. ⁸ Tafe'ua wane ni kwaitalainga te'e kwaloa ta'a fani 'ifi aana maka aile'a fana agelana ni 'ola 'e le'a. Ma ngaia 'e siria fana 'ani agea ni 'ola 'e le'a, ma abulongaa aana 'ani odo. Ma mooringa aana 'ani odo maka abu, maka 'abelo 'ania 'i talana. ⁹ Ngaia 'ani gema tegela na Kwairiinga Le'a lo'oo suria la Jisas na 'i dauru goru kwaifa'ananau 'ania. Ma ngaia to'omia 'ani kwaibooni na ta'a fana 'agila dau suria kwaifa'ananaunga lo'oo ne'e faate'enia kotonga na ta'a na gila ula 'usia kwaifa'ananaunga lo'oo.

¹⁰ Suria ta'a 'e aula gila ula 'usia kwaifa'ananaunga lo'oo 'e to'o. Gila kutaa ma gila kotofia ta'a 'ania funi'oonga ne'e 'ame to'o. Ta'a 'e aula na'a gila dau suria tagi 'i Jiu, gila iiria fana ta'a na gila tagoto'o 'agila kwaria lofoga.

¹¹ 'Too to'o iiria na ta'a no'ona 'agila to'oru aloalo suria gila ngadaa fito'onga na fu'iru'uru'ua ngaa'i 'ania kwaifa'ananaunga 'ame to'o. Gila agea mola fana ngarilana bata faga 'i talaga. ¹² Te'e wane laka'u 'i Krit na'a gila iiria 'ania profet, ngaia ka fata 'ilo'oo,

'Ta'a 'i Krit ta'a gila koto'a,
 gila to'o na falafala 'e ria 'e iiki,
 ma gila ka lalakwa,
 ma gila fangalaka'a.'

¹³ Tofuna ni fu'i 'ola ne'e 'ilo'oo, 'i'oo 'ani fata tegela faga fana fito'onga aaga 'ani tegela'a, ¹⁴ ma gila sia longo mola fana alasifonga fa'asia Jiu ma tagi na ta'a na'a gila ma'asini te'enia to'onga.

¹⁵ Fana ta'a na'a manatalaga 'e kwari, afirina 'ola 'e kwari mola fana 'anilai. Ma fana ta'a ngaa'i na'a manatalaga 'e biribiri'a ma gila 'ame tagoto'o, te'efuta 'ola 'ame kwari no'o faga suria manatalaga ma funi'oonga aaga 'e kuta. ¹⁶ Suria gila iiria gila su'a na God, ma age 'olanga aga 'e tofega mola. Nga falafala aga 'e ria 'e iiki, ma gila ka 'ame lo'oo suria God, ma gila 'ame to'omia no'o agelana 'ua ta 'ola ne'e le'a.

2

Kwaifa'ananaunga fana fufu'ita'a kwaitatari na gila tagoto'o

¹ Tafe'ua, 'i'oo la Taetas furina 'ani kwaifa'ananau suria kwaifa'ananaunga ne'e odo maka to'o suria la Jisas Kraes. ² To'o fa'ananaua ni wane koko'o fana 'agila fafuru, ma gila ka 'abelo 'ania abulongaa aga, ma gila fito'o ma gila ka to'o na kwaimaanga fana ta'a, ma gila ka akiaki'a 'ubulana alata na 'ato'atolanga. ³ Ma ngaia 'e no'ona la'u mola, fa'ananaua fu'i geni koko'o 'agila odo na abulongaa aga fana iiri ba'itangaa na God, ma gila sia fata ngadaa mola ta'a ngaa'i, ma gila sia go'ufia mola waeni 'e aula ne'e tegela. Gila furina 'agila kwaifa'ananau mola suria ni 'ola ne'e to'o maka le'a. ⁴ Ma 'agila fa'ananaua fu'igeni sisika 'agila kwaimaa fana kwa'iga ma ni wela aaga. ⁵ Ma fu'igeni sisika gila ka 'abelo 'ania abulongaa aaga, ma 'agila abulo 'ani odo, ma gila ka 'abelo 'ania fu'iruru'ua aga, ma gila ka kwaimaa fana ta'a, ma 'agila lo'oo suria wane aaga, fa'asia nga wane ngaa'i ta fata ngadaa fatalana God.

⁶ Ma ka 'ilo'oo la'u mola, fata tegela fana wane bi'i ba'ita 'agila 'abelo 'ania abulongaa aga. ⁷ Na afirina 'ola, 'i'oo 'ani faate'enia falafala 'e le'a fana ta'a 'agila leka 'i suria. Moko to'ofunga'a moko odo 'ubulana kwaifa'ananaunga amu. ⁸ Fatalamu 'ani to'o maka odo 'ani to'ofonosia ta'a fa'asia fata sifonga na alafuunga amu. Sui ma marimae amu tagila longoa, ma gila ka maila suria gila 'ame daria te'efuta 'ola 'e ria adauru.

⁹ Fa'ananaua ta'a gila taunga'inga tago fana 'agila lo'oo suria nga wane ba'ita aga na ni 'ola te'efou, fana nga manatalana 'ani le'a, ma fata buringa ani 'amoe ana. ¹⁰ Ma ngaia 'esia beria mola te'efuta 'ola fa'asia wane ba'ita ana. Tafe'ua ngaia 'ani bu'ota'i 'ani odo fana wane ba'ita 'ani tagoto'o ana, ma fana ta'a matari la'u mola 'agila agasia bu'ota'inga aana ne'e le'a ma gila ka laenia fana 'agila dau suria nga kwaifa'ananaunga suria God, wane fa'amoori 'adauru.

¹¹ 'Too to'o fa'ananauga 'ilo'oo tofuna God 'e faate'enia no'o kwailaeta'afiinga aana fana fa'amoorilana ta'a te'efou. ¹² Kwailaeta'afiinga no'ona 'e fata totonga'i fana 'agoru rugasia to'orunga 'i gulai buri, ma goru ka rugasia kwaisiriinga ne'e ria na fanua lo'oo 'i wado, ma fana 'agoru 'abelo 'ania abulongaa adauru, ma goru to'oru 'ani odo maana God, ma goru ka agea ni 'ola ngaia 'e siria alata dau ru goru nana'i 'ua fofona fanua lo'oo 'i wado. ¹³ Ngai lo'oo goru agea ni 'ola lo'oo alata goru kwaimamani mamania gani na la Jisas Kraes 'ani nigi mai 'ania kwangakwanga'anga ma nga tegelangaa ana. Ngaia na nga God, nga wane ni kwaifa'amooringa

adauru. ¹⁴ Ngaia 'e kwatea 'i talana fadauru fana fa'amoori ladauru maka lafu 'adauru fa'asia afirina rianga, maka fa'akwari 'adauru no'o, fana 'i dauru no'o na nga ta'a aana, na'a goru siria agelana 'ola 'e le'a. ¹⁵ Ngai lo'oo, 'i'oo kwaifa'ananau suria ni 'ola lo'oo. Falatete moko alafuu totonga'i 'ania tegelangaa. 'T'oo sia alamia mola te'efuta wane 'ani fata sifo amu suria ni 'ola lo'oo.

3

Ni me'e alafuunga suria abulongaa na ta'a gila tagoto'o

¹ Falatetea ta'a amu 'agila iiri ba'ita na ta'a na Gavumanu ma ta'a ba'ita ngaa'i, ma 'agila lo'oo suriga. Ma gila sasari agau fana agelana ni 'ola 'e le'a. ² Ruiga fa'asia fata ngadalana ta'a ngaa'i, ma 'agila aloalo ma gila ka kwaimaa ma gila ka faate'enia malofi'anga fana ta'a te'efou. ³ Dauru mai na'o goru kakakula, ma goru 'ame lo'oo, suria ta'a gila kotofi 'adauru, ma kwaisiriinga matari ne'e ria 'e dau fafi 'adauru, ma goru ka fongu no'o 'ania rianga, ma goru ka kwaifi'i la'u mola. Ma goru ka aga mani kwairiu no'o adauru. ⁴ Tafe'ua, alata God, wane ni fa'amooringa adauru 'e faate'enia kwailaeta'afiinga ma kwaimaanga aana, ⁵ ngaia 'e fa'amoori adauru. 'Amoe tofunu 'ola 'e le'a goru agea. Ma ngaia 'e fa'amoori adauru tofunu kwaimanadainga aana fadauru, 'ania Anoe 'ola Abu ne'e narufia rianga adauru, maka fa'afuta 'adauru la'u maka kwatea mooringa fooru fadauru. ⁶ La God 'e kwate tago mai na nga Anoe 'ola Abu fadauru tofunu nga 'ola la

Jisas Kraes wane ni fa'amooringa 'e agea fadauru. ⁷ Tofuna kwailaeta'afinga aana, God 'e iiria goru odo 'i maana, ma 'i dauru ru'uru'ua na God, ma goru su'aai tagoru to'o na mooringa firi na'a goru mamania. ⁸ Me'e alafuunga kwala'imori lo'oo.

Nau ku siria 'i'oo 'ani alafuu totonga'i suria ni 'ola lo'oo fana ta'a gila tagoto'o ala God 'agila 'abelo fana agelana taunga'inga ne'e le'a maka odo. Ni kwaifa'ananaunga lo'oo gila le'a ma gila kwaibooni na ta'a te'efou. ⁹ Ma'asinite'enia orisu'usu'unga ne'e kuta, kwaiiduma'inga ne'e tekwa, ma orisu'usu'unga fafia tagi ala Moses. Suria ni 'ola lo'oo gila 'ame odo, ma gila 'ame kwai-booni molo na te'efuta wane. ¹⁰ Lautu te'efuta wane 'e agea ta kwaifarifaringa laloana ta'a gila tagoto'o, fa'abasua rua alata, lauta ngaia 'ame lo'oo suria fatalamu, ma 'i'oo to'o bi'i rugasia. ¹¹ 'Too su'aai, nga wane 'ino'ona ngaia 'e firu no'o na rianga aana, ma rianga aana 'e faate'enia ngaia 'e 'ame odo no'o.

Me'e fatanga 'i'isi

¹² 'I nau ku madafia 'aku alea kau la Artimus 'amoe mala Tikikus te'amu. Alata ngaia 'e nigi te'amu, nau ku siria 'i'oo 'ani leka mai te'agu na fanua 'i Nikopolisi tofuna 'inau ku madafia taku to'oru no'ona suria alata no'ona, nga alata na gwaringa ma iru ba'ita. ¹³ 'Too to'o kwai-booni ala Senas, wane na tagi, mala Apolos fana lekanga agaa'a, moko aga afu'afu na ni bo'obo'onga agaa'a. ¹⁴ Ta'a ni kwaimaanga adauru ala Kraes 'agila nanau fana agelana ni 'ola ne'e le'a maka odo, 'agila kwai-booni na bo'obo'onga na ta'a ngaa'i na

gila to'o ai fa'asia gila ta lalakwa'a fana agelana taunga'inga ne'e le'a.

¹⁵ Ta'a lo'oo fe'eninau meru kwatea kau baole'anga famooru. Kwairii na baole'anga ameeru fana ta'a na gila tagoto'o ma gila ka kwaimaa fameeru. Nau ku fo'a fana kwailaeta'afiinga na God 'ani nana'i fe'enia mooru te'efou.

Fatalana God
The New Testament in the Kwaio language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Kwiaio

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwaio

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Bible Society of the South Pacific

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

44896ada-0d8e-5039-8003-04cd19377952